

Veliki dan nemških katoličanov

Katoliške cerkve v Berlinu so bile zadnje nedelje v avgustu nabito polne: nemški katoličani so poslušali skupno pastirsko pismo svojih škofov. Celo na trgih pred cerkvami je valovala množica. Čitanje pastirskega pisma je trajalo tri četrt ure in je napravilo na poslušalce velikanski vtis. Mnogi so jokali. Številne skupine ljudstva so še po službi božji ostale pred cerkvami in razpravljale o dogodkih.

Iz pastirskega pisma je dihala moč, dostojanstvo in občudovanja vreden pogum. Zgovornost dejstev, ki jih je pismo jasno in preprosto podajalo brez polemične osti in silovitega sloga, je bila takšna, da bolj prepričevalna in učinkovita ni mogla biti.

Od vseh strani prihajajo poročila, da so naši verniki v tem pismu mnogo poguma in da občudujejo pogumno odkritosrčnost škofov in duhovnikov.

Saj tudi ni moglo biti drugače. Tudi kdor je to pastirsko pismo samo bral, je imel prav take občutke, kakor so jih imeli nemški katoličani, ko so poslušali besedo svojih škofov s prižnic nemških cerkva.

Malo je primerov v zgodovini, da bi se krščanska

resnica zasvetila s tako neustavljivo razvidnostjo, kakor se je ob tem pismu.

Nacistični tisk o tej okrožnici doslej molči. Toda javno mnenje raznih smeri, tudi nasprotno, se zdi, da je zadeto od edinstvene vzvišenosti in neoporečne resničnosti pastirskega pisma.

Samo kulturno bojni, surovi nacistični list »Das schwarze Korps« se je zagnal proti pastirskemu pismu, a ne s stvarno kritiko, temveč s svojim običajnim zmerjanjem. Svoje prostaško zmerjanje zaključuje z grožnjo, da bodo morali Nemci sami na svojo roko narediti red v rimski Cerkvi.

Vsi pa, kateri so pastirsko pismo poslušali, ki se je počasi, jasno in razločno glasilo izpred oltarjev Nemčije, tako da so si ga verniki mogli vtisniti v spomin in srce, so čutili, da v tem pismu ni laži, ni zavijanj in obrekovanj proti državi, ampak iskreno krščansko pričevanje o sovražnosti in preganjanju božje Cerkve.

Zadnja nedelja v avgustu je bila za nemške katoličane velik dan. Ves katoliški svet občuduje nemške škofo in sočustvuje z brati, ki so preganjani, a znajo biti pogumni kakor Makabejci.

DOKUMENTI O KATOLIŠKI AKCIJI

»Duhovniki morajo biti duša združenja, studentci energije; oni morajo vzpodbujati k apostolatu; oni morajo biti predstavniki škofovske avtoritete in čeprav prepuščajo laikom vodstvo in odgovornost za sama društva, morajo vendar jamčiti za to, da se vedno zvesto uresničujejo načela in navodila, katera je dala cerkvena hierarhija.«

(Pij XI. v pismu Msgr. Perdomu, z dne 14. febr. 1934., v katerem govori o KA v Kolumbiji.)

*

»Sodelovanje duhovščine v tem nad vse svetem delu (KA) se izvaja tudi odtod, da se Katoliška akcija, čeprav je po svoji naravi delovanje laikov, brez vztrajne in skrbne delavnosti duhovnikov ne bo niti začela, niti ne bo napredovala, niti prinašala svojih posebnih sadov.«

(Pij XI. v pismu argentinskemu episkopatu 4. febr. 1931.)

*

»Za to vzgojno delo je treba torej pripravljati — počenši v višjih letnikih semenišč — duhovnike, ki bodo poznali naravo in naloge KA, ki bodo polni duha žrtve in posebno sposobni za vzgajanje mladine ter nad vse vdani sveti Cerkvi in svetemu očetu. Škofje se bodo nato živo potrudili, da izmed njih izberó najboljše, da podpirajo in vodijo te bodoče vzgojitelje onih, ki se bodo ramo ob rami s hierarhijo postavili v službo Cerkve.«

(Pij XI. v pismu z dne 14. febr. 1934. Msgr. Perdomu.)

*

»Prvo delo mora biti globoko izoblikovanje vodij. Izoblikovanje te skupine odvisi od vrednosti in vneme cerkvenih asistentov.«

(Navodila sv. očeta asistentom belgijskih in francoskih žosistov v avdienci 25. junija 1932.)

Dva pogovora z Bleda

Prinašamo kratko vsebino nekaterih pogovorov, ki jih je imel naš poročevalec na Bledu z nekaterimi najbolj vidnimi osebami na kongresu Pax Romane.

Pogovor

s kan. Cardijnom

DIJAKI PRI ZOSISTIH

Kanonik Cardijn, ustanovitelj svetovne organizacije katoliških delavcev in duhovni vodja belgijske žosistovske organizacije mi je v prijaznem pogovoru odgovoril na vprašanje, kako lahko dijaki delujejo pri delavski Katoliški akciji:

Dijaki v delavski organizacije ne vstopajo, zlasti ne smejo biti nikoli odborniki v njih. V splošnem velja, naj se dijaki družijo z dijaki. Toda tam, kjer žive dijaki med delavci, so lahko med dijaki in delavci zelo ozki stiki.

Kot zgled za ozki stik, ki vlada v Belgiji med dijaki-akademiki in delavci, je navedel kanonik Cardijn dejstvo, da hodijo žosisti predavati akademikom. — Prav je tudi, če hodijo dijaki govoriti delavcem. Dijaki in delavci imajo včasih lahko tudi skupne sestanke in skupna zborovanja.

Dijaki pa lahko pomagajo pri delavskih organizacijah, ne da bi postali odborniki. Kjer ni duhovnika, da bi začel delavsko Katoliško akcijo, ga lahko svetni inteligent nadomešča in vrši njegovo nalogo pri sestavljanju jeder. — Gospod kanonik je navedel primer budimpeštanskega advokata, ki je uspešno začel organizirati mlade katoliške delavce.

Delegat britske Indije

Ko smo podajali glavni potek kongresa, zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli omeniti poročila, ki ga je imel Indijec Rafael Samidoss o posebnih razmerah v svoji domovini.

Radi posebne luči, v katero je postavilo to poročilo indijske razmere, priobčujemo v naslednjem kratkem izvleček poročila in pogovor, ki ga je imel v zvezi s tem referatom naš poročevalec z indijskim delegatom:

KOMUNIZEM V INDIJI

Komunizem je našel po vojni v Indiji ugodna tla, ker je znal zase izkoristiti slabo socialno stanje, ki je zlasti posledica kast in ker se je odel v plašč nacionalizma, ki je ravno tedaj zelo vleklo.

KASTE

Obširno je obravnaval ustanovo kast. Kaste so socialni razredi na podlagi verskega nauka, ki obsto-

jajo že 1200 let. Versko podlago jim je dal hinduizem. Danes je doba, ko morajo kaste izginiti.

Stališče Cerkev glede na kaste, ki so globoko vkoreninjene med ljudstvom, je zelo težko. Cerkev mora zaenkrat vzeti socialni položaj kod dano dejstvo, čeprav ga ne odobrava. Odpravlja pa razliko med kastami vsaj v cerkvi. Prvotno so morali pariži (najnižji sloji, ki sploh niso v kastah) pristopati zadnji k obhajilu. Ko so začeli v cerkvi deliti obhajilo ne glede na socialni položaj, so višje kaste temu zoperstavile in spočetka niti niso hotele pristopati k obhajilu. Vendar je stališče Cerkev prodrlo in danes obhajajo v cerkvah ne glede na kaste.

Angleška revija o levičarskih katoličanih

Ugledna angleška katoliška revija »The month« obravnava tudi pojav zadnjega časa med katoličani, ko nekateri mnogo prijazneje gledajo boljše rdeči Španiji kot dobre in zveste katoličane bele Španije. Mnenje te revije objavljamo zato, ker skušajo prijatelji ljudske fronte pri nas vlti ljudem v glavo, da je svetovno mnenje in večina katoličanov za »republikansko« Španijo, kakor se skušajo blagovlasno izražati.

»The month« piše, da se je nabrala neka skupina katoliških inteligentov, ki hoče v španski zadevi ostati »nevtralna« in ki ima pristaše zlasti v Franciji, pa k sreči tudi tu ne veliko. Kakor navadno se je tudi »nevtralnost« te skupine spremenila v zagrizeno strankarstvo, ki nasprotuje generalu Francu v prid rdečih preganjancev katoličanov in rušilcev cerkva. Takega zdržanja pa ni mogoče dovolj ostro odkloniti.

Maloštevilni pripadniki te male struje so popolni ignoranti, kar se tiče resničnih razmer v Španiji in španske zgodovine. Tako se je eden od njih, François Mauriac, blamiral s tem, da je očital Francu, kako si upa imeti v svoji armadi maurske oddelke. »Za Francoza je tak očitek, pravi »The month«, zelo tvegan. Ali ni ravno Francija v zadnji vojni poklicala v Evropo lepo število nebelih čet iz Maroka, Senegala, Anama itd...? Prav pred kratkim je tudi »Revue de Paris« zavrgla očitek, da je pritegnitev marokanskih vojaških oddelkov sramota za španski narod. Celu v

RAFAEL SAMIDOSS

V zasebnem pogovoru je dal indijski delegat še nekaj osebnih pjasnil:

Doma je iz vasi Viralagore iz okolice Madrasa iz Južne Indije. Njegova rodbina je katoliška že od pradeda, kar je v Indiji redke primer. Iz domovine je odsoten že tri leta in je dovršil drugo leto svojih teoloških študij v švicarskem mestu Frybourg.

Na vprašanje kakšen je njegov položaj glede na kaste, je razložil, da ločijo danes okoli 50 kast, ker se je prvotna razdelitev na kaste v teku stoletij razcepila. Sam pripada eni od višjih kast, ki je v vrstnem redu takoj za Brahmani in se imenuje Odayar. Je odločen nasprotnik sistema kast in prav tako navdušen indijski nacionalist, ki s ponosom govori o voditelju nacionalnega gibanja — Gandhiju; Angleže pa seveda ljubi, ker je kristjan.

rdeči Španiji ne napravi ta izinozemstva vtihotapljena obtožba prav nobenega vtisa. Medsebojna vojna pomoč Marokancev in Špancev je stara nacionalna zadeva. Samo popolna nevednost v španskem vprašanju ne ve nič o tem, da so španske junaške zmage v preteklosti, kot n. pr. zavzetje Granade, bile izvojevane s pomočjo Afrikancev. Celu vsak Španec v rdeči vojski se čuti bližjega sosednjim Mavrom kot pa od boljševoev v Barcelono poslanim polaziatom.«

Mauriac se dalje razburja zaradi žrtve Francovih letalskih napadov med civilnim prebivalstvom. Gotovo so te neizogibne vojne trdote strašne. Toda o grozovitostih rdečih pa nočejo ti levičarski katoličani slišati ničesar, zatiskajo si oči pred pomori duhovnikov in redovnic, pred razdejnanji cerkva in samostanov, pred odpravo vsake službe božje.

Če se bo enkrat pisala nepristranska zgodovina španske državljanske vojske in mučeništev nedolžnih, »tedaj ne bo mogoče razumeti, da so bili v Franciji in drugih civiliziranih deželah zmešan ljudje, ki so podpirali stvar teh požigalcev, teh morilcev in anarhistov. Ne bo moč razumeti, da je bilo nekaj levičarskih katoličanov, ki so poročali samo o namišljenih grozodejstvih nacionalistov, nasilja rdečih pa smatrali za čisto naravno, kajti niso protestirali niti proti zadnjim nasilstvom v Burriani in Nulés niti proti prejšnjim še strašnejšim brutalnostim, ki so jih rdeči izvršili v teku državljanske vojne.«

Treba je izrabiti priliko, da se v mladi duši vname smisel za žrtve; brez žrtve ni človek nič.

NERODNOSTI „DELAVSKE PRAVICE“

Na Slovenskem imamo eno »Delavsko pravico« in eno »Dejanje«, ki se delata, kakor da sta postavljena za vzvišena razsodnika vsega katoliškega dela. Oba pokroviteljsko prebirata po lastnih besedah »vsakodnevno in tudi tedensko ‚pravoverno‘ katoliško časopisje«, se mu čudita in ga obsojata.

Oba skupaj pa imata čitateljev nekaj tisoč, če vštejemo tu tudi urednike »Jutra« in »Slovenskega naroda«, ki ju zelo vestno in z velikim zadovoljstvom berejo. »Pravoverno katoliško« časopisje, da ga imenujemo tako z besedami »Delavske pravice«, pa ima nekaj stotisoč slovenskih čitateljev.

To seveda »Delavske pravice« in »Dejanje« prav nič ne moti; obnašata se kot velika in delita »pravovernim« nauke na vse strani.

V eni izmed zadnjih števil se je »Delavska pravica« spravila na nas s člankom »Vzgoja?«. Iz članka je jasno razvidno, da »Delavska pravica« mnogo bolj čuti potrebo, da nas napade, kot pa ji je jasno, kaj naj napade. Očita nam, da smo prinašali dvojna poročila o Avstriji in da smo se s tem močno pregrešili zoper načela katoliške vzgoje. Najprej, da smo poročali, kako je Avstrija katoliška, pred kratkim pa, da smo v članku »Zakaj je Avstrija podlegla rasizmu« povedali, da je bila premo katoliška.

Avtor pravi, v začetku skromno, da mu je naš list prišel v roke »slučajno«, pozneje v članku pa pokaže, da je ne samo naš zvesti čitatelj, ampak da je nalašč za svoj kratki članek še posebej prebral ves lanski letnik »Borcev«.

V dokaz, da smo hvalili bivšo Avstrijo, je člankar našel štiri drobne novice o raznih malenkostih v avstrijskem katoliškem življenju. Ker člankar tudi sam čuti, da so te štiri drobne novice malo premalo, zvito pripomni, preden jih našteje: »navajam le...« Še prej pa nas kar na splošno obdolži, da smo zavajali mladino z naukom, »da je Avstrija skoraj edina katoliška država, ki naj bo vsem ostalim vzgled v pokorščini sv. očetu, saj je uvažala toliko priporočani korporativizem itd.« Toda v vseh »Borcih« so samo še tri drobne vesti o Avstriji, tako da je slovesni »navajam le...« samo izhod iz zadrege zaradi pomanjkanja dokazov.

Sicer pa je naše mnenje o Avstriji zelo podobno mnenju prof. Vasileja Cismareja, ki piše, da so imeli Avstrijci dosti boljšo vlado, kot so jo zaslužili. To se pravi, Dollfuss in njegov poskus korporacijske države je bil že dovolj katoliški, a državljani so bili v veliki meri razkristjanjeni, katoličani pa nerodni, nedelavni in organizacijsko nesposobni. Zato bo mogoče razumljivo

pisicu v »Delavski pravici«, da je mogoče prvo hvaliti, drugo pa gratulirati.

Ali nismo v »Borcih« dosledno prikazovali kot vzor le belgijsko katoliško gibanje, o avstrijski KA, ki je bila sad podobne miselnosti, kot jo je pri nas po vojni širilo križarstvo, pa vztrajno molčali? Če pa je bilo tudi v avstrijskem katoliškem gibanju kaj dobrega, smo radi priznali, zakaj tudi ne?

Zato naj se »Delavska pravica« nič ne razburja nad našo vzgojo, ampak rajši premisli, zakaj se ona tako boji izjav španskih škofov in hierarhije drugih narodov.

*

Nekateri tako radi govorijo o iztrganih citatih: evo vam, tu ste pokazali vprav šolski zgled iztrganega citata!

Iz našega poročila v 50. številki »Nad tisoč škofov potrjuje« ste iztrgali namreč tri ugotovitve o verskem značaju španske vojne in jih navajate mirne duše samo kot mnenje »Mladih Borcev«.

V resnici pa so tiste točke glavne točke pastirskega lista španskih škofov in so dejansko le kratka formulacija soglasnega odgovora škofov vsega sveta na to njihovo pismo.

Če se »Delavska pravica« zaradi svojega ostalega pisanja boji povedati, da je to beseda hierarhije o španskem vprašanju, in zato ponareja citate iz »Borcev«, naj premisli, kaj se to pravi!

Na koncu svoje zvito prikrojene

beležke »Delavska pravica« še pristavlja: »In vendar vse to dejstev ne bo spremenilo.«

To se kajpak pravi: »Borci« bi radi dejstva spremenili, ali drugače povedano, »Borci« bi radi nekaj, kar ni resnica, za resnico prodajali.

Toda »Borci« izrecno poročajo — ne kaj oni o Španiji mislijo — ampak, kaj o Španiji pričuje poštena in zanesljiva in od Boga za pošteno pričevanje postavljena priča — episkopat Španije — in z njim soglasno: episkopat vsega sveta — nad 1000 škofov celega sveta!

Tako »Delavska pravica« sicer »med vrsticami«, vendar pa čisto jasno pokaže, da smatra izjave španskega episkopata o razmerah v Španiji — milo rečeno — za nerresnico.

Ta »Delavska pravica« nastopa torej vedoma proti sodbi episkopata celega sveta — da je v Španiji katoliška Cerkev in vera krvočno preganjana.

Ta »Delavska pravica« kakor do sledj tudi še naprej kaže svojo nekrščansko antipatijo proti krščanski Španiji.

Ali ne bi bilo torej zelo prav, če bi »Delavska pravica« prav resno vprašala, pa ne nas, ampak sebe: »Ali se more še misliti, da je vzgoja, ki jo delavstvu in delavski mladini daje ‚Delavska pravica‘, prava vzgoja?«

Mar je krščanska vzgoja?

Mar je to sploh vzgoja?

In to glasilo naj bo glasilo krščanskega delavstva?!

Dijaški glasovi o „Borcih“

Kljub temu, da so »Borci« skromne oblike, so prav gotovo v teh dveh letih tako močno posegli v katoliško gibanje in v njem pokazali na resnico, kakor noben drug list. Ko citam »Borce«, postajam udaren, radikalen. Iz njih črpam moči za svoj apostolat.

*

»Borci« so med katoliškim dijaštvom utrdili pravo mnenje o KA in poleg tega še razčistili mišljenje glede zmot, ki so se zadnja leta širile med slovenskim dijaštvom. Najbolj mi ugajajo uvodniki in citati.

*

Gotovo vplivajo »Borci« na življenje vsakega katoliškega dijaka, če ne na drug način, pa s tem, da ga vzpodbujajo k večji aktivnosti za katoliško stvar in proti krščanstvu nasprotnim gibanjem. Posamezna številka je po obsegu sicer majhna, a prinaša za dijaka in tudi za vsa-

kega inteligenta aktualne informativne članke.

*

»Borci« brez dvoma vplivajo na slovenskega dijaka vsaj v toliko, da se je bolj razgibal in postal dovtetnejši za probleme današnjega časa. O slovenskem katoliškem gibanju so »Borci« prinesli mnogo, kar je zadeve razčistilo in dalo pojasnila. Velik vpliv je imela polemika z »Domom in svetom«. Naročniki so z listom na splošno zadovoljni, želijo pa, da bi izhajala v njem kaka povest.

*

»Slovenca« nimam, »Jutra« ne berem. »Borci« me edini obveščajo o svetovnih idejnih gibanjih, o delu katoličanov v svetu, o zmotah v svetu. Brez »Borcev« bi zelo malo vedel o Španiji. Pa tudi o »Domu in svetu« morem zvedeti vso resni-

(Nadaljevanje na prih. strani.)

Tom Playfair

Na pročelju stavbe je bilo napisano z velikimi črkami:

ZAVOD SVETE MARIJE

Pred poslopjem je videl vrt z mnogimi drevedri. Pred vratom so stala velika zamrežena vrata in pred vrati nekaj profesorjev in kakih sto učencev, ki so prišli že pred njimi. Tom jih je pozorno motril. Vse čute pa mu je nase potegnil pogled na nekega prefekta zraven njega. Imel je dolg, črn talar in pas: to je bilo za Toma nekaj novega, in njegovo začudenje je bilo tako veliko, da ga niso mogli premotiti niti navdušeni klici učencev, niti oster žvižg lokomotive, niti vpitje služabnikov, niti odhod vlaka.

Te podrobnosti so se dogajale tudi v Ekaterinenburgu in vendar jih je on takrat zelo vneto opazoval.

Harry, ki je medtem stiskal roke svojim tovarišem, ga je našel odprtih oči, kakor ga je pustil pred nekaj trenutki.

»Ali spiš, Tom?« je zavpil in ga stresel za ramena.

Toma je minila začaranost.

»Povej, Harry, kdo je to črno bitje z dolgo kiklo. Sijajno je posrečen!«

»Se vidi, da si še zelenec,« pravi Harry z nekim usmiljenim naglasom; »to ni nikaka kikla, to je vendar talar; in človek, ki je v njem, je prefekt za nižješolce; on bo tvoj prefekt.«

Na Tomovem obličju se je pokazalo začudenje, ki bi ga bilo mogoče opisati le na dveh straneh knjige. »Ali nosi zmeraj ta ... ta aparat?«

»Talar? Da! Pridi, predstavil te bom.«

»Ti, pa povej prej, ali nosi vedno to obleko?«

»Da, kolikokrat ti bom moral še to povedati.«

»Naj bo! Če bi hotel pobegniti, bi imel najrajši njega za zasledovalca. Saj to sploh človek ni!«

»Boš že videl, če zna teči ali ne!« odvrne Harry nekoliko zbadljivo. »Pater Middleton,« se obrne k človeku, ki je vzbudil v Tomu toliko pomislekov, »tukaj imamo novince, piše se Tom Playfair.«

Prefekt je smehljuje in prisrčno stisnil Tomu roko in mu želel dobrodošlico. Istočasno pa mu je pogledal tako prodirajoče v oči, da je gotovo videl, kakor se je pozneje izražal Tom sam, skozi obleko na drugo stran hrta.

»Eh, eh, majhna barabica, kajneda?«

»Pa vendar ne taka, kot pravijo,« odvrne Tom zelo ponižno.

»Ali bo tako težko ravnati z njim, kakor s tabo, Harry?«

»Oh pater, jaz bom zelo priden.« In resnično, ponižni in vdani izraz, ki ga je Harry imel v tem trenutku pred svojim prefektom, se je zelo razlikoval od njegovega vedenja na vlaku. Kakšno čudovito moč je moral imeti ta pater Middleton!

»Dobro,« pravi prefekt, »imej skrb nad svojim novim prijateljem. Jaz vidim nekaj novincev, ki se mi zde zelo zanimivi. Zbogom!« In prefekt je odšel proti peterim bratom Jones.

Harry in Tom sta ostala sama ter odšla po vrtnem drevoredu, Tom je imel za vsako stvar odprte oči in odprta ušesa.

»Kaj pa je tisto dolgo in nizko, na desni?«

»To je bolnica; ko boš bolan, te bomo odpeljali vanjo.«

»No, to ni napčno.«

»Da, toda ko enkrat ozdraviš in bi mogel tedaj v miru uživati narezke in maslen kruh, te postavijo pred vrata. Tista visoka zgradba na štiri nadstropja, to je stanovanje profesorjev in prefektov. Spodaj je obednica za nižješolce. Imamo dve dvorišči, dve obednici, dve učilnici, dve umivalnici in štiri spalnice, kajti povsod so nižješolci ločeni od višješolcev. Velika dvorana nad obednico, to je naša učilnica. Zdaj pa pojdiva v umivalnico, tam se boš lahko umil in preoblekel.«

Zavila sta na desno in šla vzdolž ob bolnici in nekem trinadstropnem poslopju.

»To so razredi,« pravi Harry.

(Dalje prihodnjič).

co le v »Borcih«. Citate sprejemam kot življenjska vodila.

*

Mislím, da so »Borci« najboljši časopis, ki vpliva na življenje slovenskega dijaka. Vpliva tudi pravilno na razmere v slovenskem katoliškem gibanju.

»Borci« postajajo vedno bolj živahni. Ko jih preberem, se čutim vedno zelo razgibanega in navdušenega za delo.

Zelo dobro se mi zdi, da izhaja v »Borcih« povest. Tako so »Borci« postali privlačni tudi za mlajše, ki so se doslej večkrat pritoževali, da je list zanje pretežak.

*

»Mladi borci« odločilno vplivajo na življenje katoliškega dijaka. To je eden najbolj načelnih listov v Sloveniji.

*

»Borci« so veliko pripomogli, da so se med dijaštvom razčistila važna in zamotana načelna vprašanja. Vplivajo pa tudi na inteligenco.

Zelo bi »Borci« vlekli, če bi imeli recimo na 4. strani polovico strani povest. Oblika se absolutno ne sme zvečati, pač pa bi bilo dobro, če bi imeli tu in tam štiri strani več.

*

»Mi mladi borci« so res dijaški katoliški tednik, ki nas dijake poučuje in nam razjasnuje razne zmote, posebno komunistične. Od mnogih sem slišal, da jim povest v »Borcih« zelo ugaja in da jih zato tem raje naroče.

*

Format »Borcev« se je priljubil. Naj bi ostal nespremenjen. — Glede vsebine: Važna kulturna panoga je leposlovje, zato naj bi ga Borci gojili; to bi se dalo izvesti v pravem obsegu le, če bi bil list večji. Tako manjka načelno katoliških pisateljev; zato naj odpro »Borci« šolo zanje, s priobčevanjem prispevkov in nekoliko teorije.

*

»Mi mladi borci« spadajo v vrsto tistih listov, ki se v vsakem članku zavedajo svojega programa.

*

Neki komunistični dijak: »Borcev« ne bom več bral, ker vidim, da mi to škoduje.«

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).